

Voda a púšte

Rieky. Edícia Larouse – Život v prírode. Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, Bratislava 1996.

Púšte a polopúšte. Edícia Larouse – Život v prírode. Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, Bratislava 1997.

Farebné fotografie, obrázky, 168 s. každý zväzok. Odporúčaná cena: 399 Sk.

Vediaci Larouse – Život v prírode doteraz vyšli štyri tituly: Dažďový prales, Savany, Moria a oceány a Hory, ktoré sme recenzovali v minulom ročníku nášho časopisu (s. 55, 110, 220 a 333). Koncom r. 1996 a začiatkom tohto roku vyšli dve ďalšie knihy o dvoch diametrálne rozdielnych biotopoch – riekach a najsuchších miestach na Zemi – púšťach a polopúšťach.

Rieky sú tepla kolobehu látok, ktorý udržiava život na našej planéte. Tvoria súčasť cirkulácie vody vyparu-

júcej sa z povrchu vôd a morí i z vegetácie transpiráciou. Dostáva sa do ovzdušia a v podobe zrážok, vodnej pary a snehu opäť na zemský povrch, steká do vodných tokov, presakuje do zeme a cez pramene dáva vznik potokom a riekam.

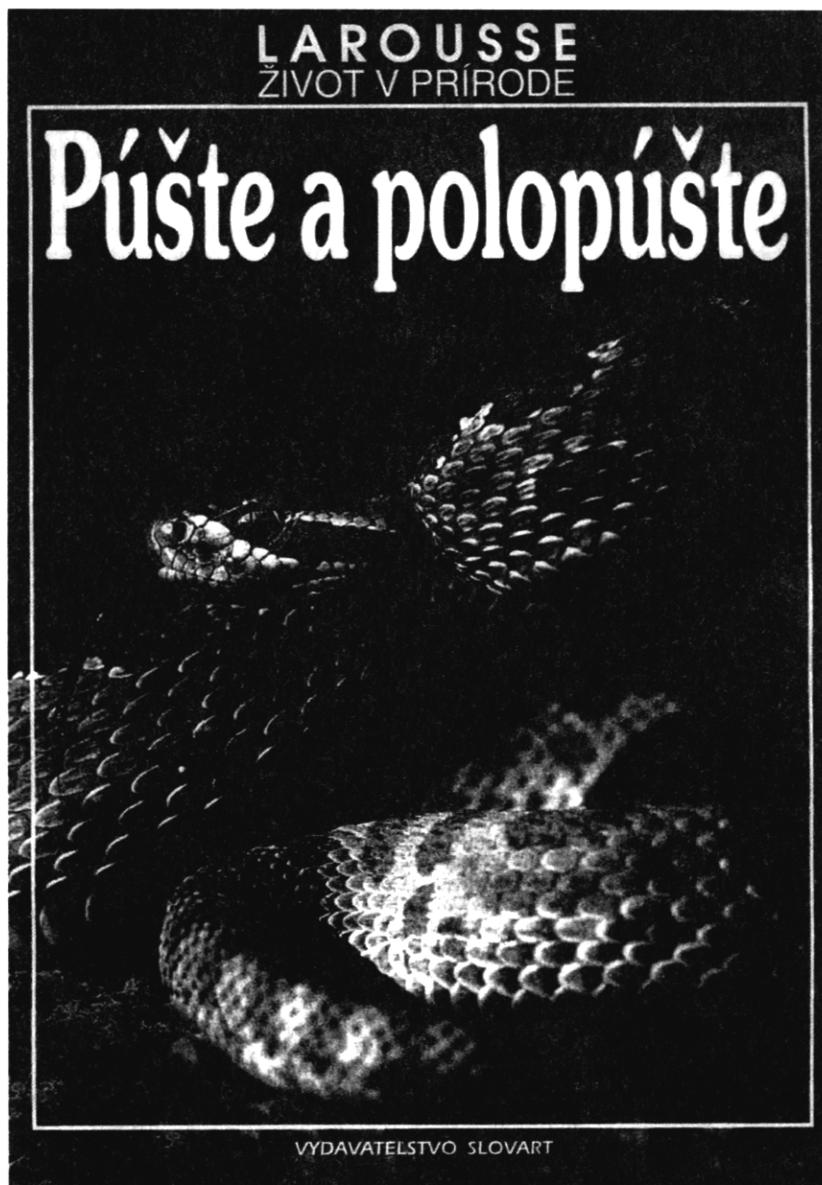
Publikácia **Rieky** približuje živočíchy viazané na vodné prostredie, prípadne na vegetáciu rastúcu na brehoch stojatých a tečúcich vôd. Výber ôsmich druhov je veľmi pestrý: hroch, bobor, sliepočka, losos, vydra, vtákopysk, rybárik a leguán. Podobne je rozmanitý aj ich výskyt a rozšírenie. Najrozšírenejšia je sliepočka – v Severnej a Južnej Amerike, Afrike, Európe a Ázii, zatiaľ čo vtákopysk žije iba vo východnej Austrálii a Tasmánii a hroch len v Afrike. V Európe a Ázii je rozšírená vydra a rybárik. Tiež bobor, ale ten má ťažisko rozšírenia v Severnej Amerike. Losos žije len v moriach a riekach severnej pologule, leguán v Severnej a Južnej Amerike, ale iba v častiach okolo rovníka, medzi obratníkom Raka a Kozorožca, osobitná skupina druhov sa vyskytuje na Madagaskare.

Rôznorodý výber druhov živočíchov umožňuje charakterizovať rozličné vodné a brehové biotopy. Dokumentujú úzku spätosť života vo vode a na suchej zemi. Podobne pestrý je aj výber druhov, ktoré obývajú biotopy s nedostatkom vody.

Živočíchy zastúpené v publikácii **Púšte a polopúšte** nie sú striktné viazané na tieto biotopy, niektoré druhy žijú aj v biotopoch s lepšími životnými podmienkami, ako sú savany, mezofilné lesy, pláže. Výber typických predstaviteľov zahŕňa geparda, pumu, favu, šťúry, chameleóna, koníka, surikátu a štrkáča.

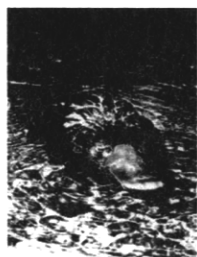
Najrozšírenejšie sú šťúry, ktoré sa nachádzajú na všetkých kontinentoch, okrem chladnejších severných polôh a osídľujú pomerne širokú paletu biotopov. Púšte a polopúšte, prípadne aj savany Afriky a južnej časti Ázie, sú domovom chameleónov a koníkov, ako aj tiav, ktorých zdivené druhy žijú i v austrálskych púšťach. Puma a štrkáč v Severnej a Južnej Amerike, gepard v polopúšťach a savanách Afriky a surikáta iba v južnom cípe Afriky alebo okolo obratníka Kozorožca.

Všetkých 16 druhov alebo skupín živočíchov je charakterizovaných tak, že možno získať prehľad o ich biologických vlastnostiach, morfológii, eto-

vydra

vtákopysk

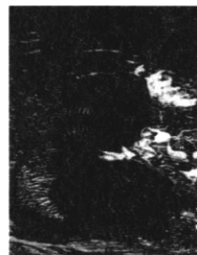
rybárik

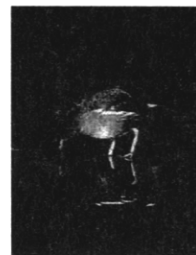
leguán

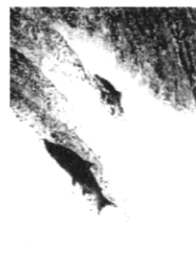
hroch

bobor

sliepočka

losos

lógii a ekológii. Osobitná pozornosť sa venuje špecifickým biologickým a ekologickým vlastnostiam. Čitateľ, okrem toho, že sa bližšie zoznámi s pozoruhodnými zástupcami fauny, dozvie sa veľa aj o prírodných podmienkach rôznych typov krajín a kontinentov.

Všetky doterajšie diely edície Larouse, ale aj pripravované, sú výbornou pomôckou pri výučbe všetkých prírodovedných disciplín. Sú písané zaujímavou, prehľadne a prístupne pre laikov i odborníkov.

Milan Ružička

Kalendárium

9.–11. júna 1997 – Červený Kláštor – **Vedecký výskum v Pieninách**, vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou pri príležitosti 30. výročia vzniku Ná-

NP PIENINY

rodného parku Pieniny a 65. výročia vyhlásenia prvého medzinárodného parku v Európe. Organizátori podujatia: Správa národných parkov Slovenskej republiky, Správa Národného parku Pieniny a Pieninski Park Narodowy.

Súčasťou podujatia bude aj prehliadka sústavy vodných diel na Dunajci v Poľsku a Národnej prírodnej rezervácie Prielom Dunajca. Príspevky budú publikované v zborníku.

Kontaktná adresa: Správa národného parku Pieniny, 059 06 Červený Kláštor, tel., fax: 0964/2633

2.–6. septembra 1997 – Brno (ČR) – **ENVIBRNO** – 6. medzinárodný veľtrh

techniky pre tvorbu a ochranu životného prostredia sa uskutoční už po štvrtý raz spoločne s dvoma ďalšími odborne orientovanými výstavami **WOOD-TEC** a **SIMET** na brnianskom výstavisku. ENVIBRNO je najprestížnejšou a najväčšou akciou svojho druhu nielen v ČR, ale patrí k najvýznamnejším v strednej a východnej Európe. Tohtoročnou novinkou je rozšírenie výstavných odborov o skupinu *chemické výroby a polotovary, chemikálie*.

Kontaktná adresa: dr. Mojmír Jeřábek, tel.: 004205/41152855, tlačové stredisko BVV, pavilón O, Výstavišťa 1, 647 00 Brno. Fax: 004205/41153079, e-mail: info@bvv.cz

8.–11. septembra 1997 – Zvolen – medzinárodná vedecká konferencia **Les – drevo – životné prostredie '97**. Organizátorom je Technická univerzita vo Zvolene, podujatie sa uskutoční na jej pôde. Bude sa konať pri príležitosti 190. výročia vzniku lesníckeho vysokého školstva a 45. výročia pôsobenia Vysokkej školy lesníckej a drevárskej (od r. 1992 Technickej univerzity) vo Zvolene. Cieľom konferencie je prerokovať najnovšie vedecké poznatky z výučby a výskumu v lesníctve, drevárstve a životnom prostredí, ako aj aktuálne problémy rozvoja týchto oblastí vo vzťahu k trhovému hospodárstvu a meniacim sa ekologickým podmienkam. Rokovacie jazyky: slovenský, český, anglický, nemecký.

Kontaktná adresa: Ing. Ingrid Kriššáková, Technická univerzita vo Zvolene, T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen, tel.: 0855/26158, fax: 0855/20027, e-mail: rzs@vsld.tuzvo.sk

